

Venstres ordførertale ved 2. behandlingen af Budget 2022

af Kåre Harder Olesen

I Venstre er vi glade for, at vi igen er med i budgetaftalen, som vi – med en enkelt undtagelse – har været det i de foregående mange år, og dermed har fået indflydelse på og taget ansvar for kommunens økonomi – en økonomi, som fortsat kan betegnes som sund og stærk.

Som jeg har nævnt tidligere, så er der – når vi skal beslutte, om vi vil gå med i en budgetaftale eller ej – tre ting, der vægter:

1. I hvor stort omfang får vi gennemført vores ønsker – herunder får luget "ræverøde tidsler" ud af aftalen? (som borgmesteren i en tale har udtalt, at jeg er god til)
2. Er der ting i aftalen, som vi grundlæggende er imod, men som vi er nødt til at acceptere? – med andre ord, er der kameler, vi skal sluge og hvor store er de i givet fald?
3. Hvis vi er med, så får vi indflydelse på udmøntningen og den samlede økonomi i det kommende år.

Beslutningen om, hvorvidt vi skal gå med i en aftale eller ej, kommer så i sidste ende an på, hvordan den samlede vægtning af disse tre ting falder ud. Den sidste vil jo altid tælle for, at vi skal gå med – vi vil gerne have indflydelse.

Hvordan ser det så ud i år? Jo, der kom rigtig mange Venstre-ønsker med i aftalen – ja, faktisk kunne jeg hakke af ud for en stor del af punkterne på vores liste (men desværre ikke dem alle, hvilket jeg vender tilbage til), og samtidig fik vi enten fjernet eller formindsket de store kameler betragteligt, så der var meget i "ja"-vægtskålen, og ikke så meget i "nej"-vægtskålen, og derfor endte det også med, at vi som sagt er med i årets budgetaftale.

Som nævnt var der desværre et for Venstre meget vigtigt ønske, som heller ikke i år fik plads i budgetaftalen, og det er – rigtig gættet – en sænkning af den i vores øjne alt for høje kommuneskat.

Ballerup Kommune skal ikke agere bank for borgernes penge, men det gør vi desværre i alt for høj grad. Som det er fremgået budgetopfølgning efter budgetopfølgning og årsregnskab efter årsregnskab, så har vi en meget høj likviditet i kommunen – en likviditet, som altid og uden undtagelse viser sig at blive meget højere end forudsat i budgetterne. Det skyldes ikke mindst, at der fra Folketingets og Regeringens side er sat rammer for, hvor meget vi må bruge på henholdsvis anlæg og drift, og derfor kan vi slet ikke bruge alle de penge, vi opkræver i skat, selvom vi ville.

På den måde ender vi med at agere bank, der opbevarer borgernes penge uden at kunne bruge dem. Derfor er den eneste rigtige løsning naturligvis at opkræve færre penge fra borgerne, så der bliver en bedre balance mellem, hvad vi opkræver, og hvad vi bruger – altså at sænke skatten.

Ved at udnytte det statstilskud – som igen i år er ekstraordinært stort på grund af udligningsreformen, og som vi også i år har søgt og fået bevilget, vil vi i løbet af de fem år, som tilskuddet gives over, kunne give borgerne 50 mio. kr. tilbage – penge,

som de selv kan råde over, i stedet for at de skal ligge i kommunekassen, så vi kan lege bank for borgernes penge.

50 mio. kr. lyder af mange penge, og det er det også, når de kommer ud og kan skabe aktivitet i lokalsamfundet, men på grund af statstilskuddet vil det over de fem år kun koste Ballerup Kommune ca. 8 mio. kr. i mindreindtægter samlet set over perioden. Dette skal ses i forhold til de langt større udsving, der normalt er i den kommunale økonomi – i den sammenhæng er 8 mio. kr. nærmest ingenting.

Det lyder altså som en helt oplagt ting at nedsætte skatten i år, men nej – flertallet vil hellere sige nej til et statstilskud på 42 mio. kr., end at give borgerne råderet over lidt flere af deres egne penge.

I tidligere år har forklaringen fra flertallet været, at vi jo ikke vidste, hvordan udligningsreformen ville ende med at påvirke os, og at de derfor ikke ville sænke skatten, så var det corona, der gav økonomisk usikkerhed osv. osv. – de har altid kunnet finde en undskyldning for at holde på borgernes penge.

Men disse usikkerheder eksisterer ikke mere, vi har som nævnt år efter år en meget høj likviditet, og kommer ikke i nærheden af de robuste grænser, som vi selv har sat i den økonomiske strategi, og vi kan ovenikøbet få et historisk højt tilskud, men alligevel fastholder Socialdemokratiet sin modstand mod at sænke skatten, så nu må det stå helt tydeligt og klart for enhver, at Socialdemokratiet principielt og grundlæggende er imod at lette skatten og dermed imod at lade borgerne råde over bare lidt flere af deres egne penge.

Det er godt at vide i et valgår.

Nå, nok om skatten – det kræver tydeligvis et andet flertal, hvis vi vil have sænket skatten – og det vil vi, men det flertal får vi ikke på dette møde (men måske efter valget), så nu til de ting, vi faktisk er glade for i budgetaftalen.

I Venstre har vi gennem årtier tør jeg godt sige, presset på for at få sænket de meget store udgifter vi har til administration og ledelse – både central og decentral, og inden for denne og den forrige valgperiode er det heldigvis lykkedes at få igangsat de nødvendige analyser af administration og ledelse med deraf følgende betydelige besparelser på området.

Vi ligger dog stadig højt, når vi sammenligner os med andre kommuner – ja, ifølge nyligt offentliggjorte tal fra CEPOS, så ligger vi i top som den kommune, der bruger allerflest penge på ledelse og administration. Ifølge de tal er der et besparelspotentiale på 194 mio. kr., hvis vi vel at mærke kommer ned på niveau med de kommuner, der ligger lavest.

Sådanne tal skal naturligvis vække undren og nysgerrighed hos enhver kommunalpolitikker – hvis de ikke gør det, skal man nok finde på noget andet at lave.

Tallene skal vække undren og nysgerrighed, men skal også tages med et stort gran salt, da der kun er tale om en kvantitativ analyse, der intet fortæller om, hvorfor tallene er som de er. Er det på grund af forskelle i konteringspraksis? Er det på baggrund af politiske beslutninger eller er der tale om forskelle i effektivitet?

Det ved vi ikke, og derfor er det vigtigt at få undersøgt dette, for man kan ikke lave politik på baggrund af nøgletal (og det er grundlæggende nøgletalssammenligning,

der er tale om i CEPOS' analyse), men man kan undres, og igangsætte analyser, og så lave politik på baggrund af disse analyser.

Derfor er vi i Venstre glade for, at vi er blevet enige om at analysere både central og decentral ledelse og administration på baggrund af denne analyse, øvrige nøgletal og tidligere analyser, så Kommunalbestyrelsen næste år har grundlag for at foretage de nødvendige besparelser på ledelse og administration på et oplyst grundlag.

Vi har også indlagt besparelser i år, og vi havde gerne lagt lidt større besparelser ind, men det var hvad der kunne opnås enighed om, og for os er det vigtigste, at vi får undersøgt det, så der kan handles på det. Det har vi med succes gjort tidligere, hvilket medførte store besparelser på administrationen, og det tror vi på kan lade sig gøre igen.

Af andre ting, som vi er glade for at have med i budgetaftalen vil jeg nævne følgende – også vil mine kolleger i Venstres gruppe uddybe og supplere med emner inden for deres områder:

- Der er ekstraordinært afsat 20 mio. kr. i 2022 til vedligeholdelse af vores veje, fortove og cykelstier og årligt ekstra 2 mio. kr. til cykelstierne og 2 mio. kr. til fortovene i bymidterne – så nu bliver der virkelig gjort noget ved vores infrastruktur i kommunen – et ønske som Venstre har haft højt på listen i mange år.
- Der igangsættes analyser af tilstanden af vores kommunale bygningsmasse, så Kommunalbestyrelsen fremover har meget bedre grundlag for at vurdere behovet for vedligeholdelse af vores bygninger – herunder skoler, daginstitutioner og haller.
- Optimeringen af energiforbruget i de kommunale bygninger øges for at opnå reduceret CO₂-udledning til gavn for klimaet og forbedret økonomi til gavn for brugerne. Dette skal blandt andet ske via innovationssamarbejder med lokale virksomheder som for eksempel Siemens.
- Der afsættes midler til at renovere pavillonen i Damgårdsparken og i det hele taget revitalisere parken til gavn for borgerne.
- Der afsættes midler til forbedring af samarbejdet mellem de praktiserende læger og PPR og Sundhedsplejen om udsatte børn.
- Indsatsen mod mobning øges – herunder ikke mindst bedre opfølgning når mobning finder sted – på det område ved vi alt for lidt i dag, og kan derfor ikke sætte ordentligt ind – det skal der laves om på.
- Der afsættes midler til implementering af den nye sundhedspolitik, som forventes vedtaget i Kommunalbestyrelsen i næste måned.
- Mulighederne for et bedre samarbejde med de socialøkonomiske virksomheder – landets tre største af slagsen ligger i vores kommune – undersøges med henblik på at skabe bedre muligheder for at bringe flere borgere tættere på job og uddannelse og skabe bedre tilbud til borgere uden for arbejdsmarkedet.

- Og så en måske for nogle lille ting, men i mine øjne et vigtigt signal: Vores plejecentre skifter navn til "plejehjem", da det er borgerens bolig og primært skal tænkes og opleves som det fremfor som en kommunal institution.

I Venstre er vi glade for, at der igen i år er afsat penge til at håndtere udfordringerne på specialområderne for både børn og voksne, og at vi samtidig fortsætter arbejdet med at imødegå udgiftsstigningerne på disse områder.

Vi er også glade for, at der med aftalen er tilført flere penge til både daginstitutionsområdet og ældreområdet, og sidst men ikke mindst, at der er fokus på klimaet.

Det er blot nogle af tiltagene i det, som vi i Venstre mener, er en god og fremadrettet aftale, hvor vi og de øvrige partier i aftalen sammen har taget ansvar for både kommunens økonomi og dens fremtidige udvikling.

I Venstre har vi igen i år valgt at bruge vores mandater på at søge og få indflydelse. Vi har valgt at være borgerligt/liberale stemmer, som arbejder, og jeg er glad for, at det igen i år er lykkedes at give vores vælgere valuta for deres stemmer.

Tak til de øvrige partier i aftalen for, at vi har kunnet nå til enighed igen i år, og tak til administrationen for at have besvaret de mange budgetspørgsmål fra os politikere, og for at have serviceret os fint gennem budgetprocessen.

Da vi således har kunnet indgå en aftale, som sikrer en fortsat ansvarlig økonomi og den fortsatte udvikling af vores kommune, kan vi i Venstre tilslutte os indstillingen, og her plejer jeg så at slutte af med at sige, at jeg ser frem til et godt samarbejde om at udmønte budgetaftalen, men da jeg jo ikke genopstiller ved kommunalvalget, vil jeg ønske jer og min efterfølger held og lykke med håbet om, at I får et lige så godt samarbejde, som jeg har oplevet i mine år i Kommunalbestyrelsen.